

ÅRSRAPPORT 2014

Ungdomsuppföljning ungdomar 16-20

Sammanfattning

Fler ungdomar studerar eller arbetar

Fler ungdomar har kommit tillbaka till studier eller arbete efter att de hoppat av gymnasiet jämfört med 2013. Anledningen är bra vägledning kombinerat med nya kontakter med skolor som kan ta emot elever med särskilda svårigheter. Viktiga är också de jobb- och utbildningsexperterna som har särskild kompetens och framgångsrika metoder att arbeta med unga med funktionsnedsättningar och psykisk ohälsa.

Kommunen arbetar även förebyggande för att hindra elevers avhopp från skolan. Ett gott samarbete har byggts upp mellan olika enheter i kommuner, föräldrar, skolor, vårdgivare och andra som tar kontakt när behov av stöd och vägledning finns hos en enskild elev.

Innehållsförteckning

I	I Inledning	4
2	Resultat	4
3	Insatser	5
3. I	För ungdomar mellan 16 och 18 år	5
3.2	Vägledning	5
3.3	Studieförberedande praktik	5
3.4	Peritos	6
3.5	För ungdomar mellan 18 och 20 år	6
3.5. I	Vägledning	6
3.5.2	Jobbpeng	6
3.5.3	Ung och aktiv	6
3.5.4	Karriärgallerian	7
3.5.5	Peritos	7
3.5.6	Arbetsförmedlingen	7
3.5.7	Exempel på arbetsförmedlingens insatser	7
3.5.8	Studier	8
4	Samverkan myndigheter	8
5	Avhopp, uppföljning och hembesök	8
6	Det nya aktivitetsansvaret	9
7	Nya utmaningar under 2015	9
7. I	Elever utan fullständigt personnummer och utan folkbokföringsadress	9
7.2	Slussplatser	
7.3	Utvecklad samverkan med arbetsförmedlingen	
Ω	Slutord	10

I Inledning

Ungdomsuppföljning handlar om kommunens ansvar för ungdomar mellan 16 och 20 år som fullgjort sin skolplikt. Kommunen ska aktivt söka upp ungdomar och säkerställa vilken sysselsättning de har. De som varken studerar eller arbetar ska kommunen erbjuda individuella åtgärder.

I första handlar det om att motivera de unga att återgå till utbildning. Vid behov ska kommunen se till att de unga kommer i kontakt med arbetsförmedlingen. Kommunen ska föra ett register över de ungdomar som berörs av aktivitetsansvaret.

I Nacka kommun är det arbets- och företagsnämnden som har detta ansvar för ungdomsuppföljningen. Arbets- och företagsenheten har under året 2014 arbetat intensivt för att utveckla rutiner kring registrering och uppföljning, knyta kontakter med skolor och myndigheter och erbjuda bra insatser för ungdomar.

Ungdomar 16-20 år som inte har någon sysselsättning är en heterogen grupp. Det går att identifiera några större grupper till exempel 19-åringar som gått ut tredje året i gymnasiet med ofullständiga betyg, elever med neuropsykiatriska diagnoser, elever som varit utsatta för mobbning och elever med olika medicinska diagnoser. Könsfördelningen för hela målgruppen är cirka 49 procent flickor och 51 procent pojkar.

2 Resultat

Ungdomsuppföljning	
Antal avhoppade elever	425
Antal som ej gått att nå pga okänd id	37
Antal övriga okända	6
Antal ej nådda efter brev och hembesök	25
Antal som tackat nej till insats	7
Antal som redan har en aktivitet	228
varav utomlands	61
Antal som tackat ja till insats	26
Vägledning*	36
Ännu inte svarat	60
Insatser & resultat	
Pågående insatser:	76
varav Jobbpeng	29
varav Studieförberedande praktik	8
komb studieförberedande praktik/studier	3
Vägledning	36
Avslutade insatser, varav:	45

Arbete efter insats	6
Studier efter insats	10
Övrigt efter insats	2
Arbete efter vägledning	3
Studier efter vägledning	24
Resultat efter insats, %	56 %

Fler elever har kommit tillbaka i studier under höstterminen 2014 jämfört med höstterminen 2013. Dels beror det på att en särskild karriärvägledare arbetar med vägledning mot målgruppen och dels att nya skolor som bättre motsvarar elevers behov har kunnat erbjudas avhoppande elever. Andelen ungdomar som efter avslutad insats kommer ut i arbete har ökat. Det går inte helt klart att se vilken typ av insats som fungerar bäst när det gäller att komma ut i arbete. Ibland är det via jobb- och utbildningsexpert (anordnare inom kundval arbetsmarknad), några hittar jobb på egen hand när de är hos jobbexpert, andra helt på egen hand efter ett några vägledningssamtal via Karriärgallerian – kommunens öppna insats för ungdomar. Av de 9 som fått jobb efter avslutad insats från kommunen har 6 fått jobb via jobbexpert och 3 via Karriärgallerian.

3 Insatser

3.1 För ungdomar mellan 16 och 18 år

I den yngsta målgruppen ingår ungdomar som fortfarande är omyndiga och har behov av stöd från föräldrar i kontakt med kommunen. De som ingår i den här målgruppen erbjuds inga aktiva insatser från arbetsförmedlingen.

3.1.1 Vägledning

Den första kontakten tas oftast genom att familjen fått ett brev eller hembesök av karriärvägledare. Man bokar ett personligt möte där förälder eller annan vuxen till exempel kontaktperson deltar. Oftast är både karriärvägledare med inriktning arbete och med inriktning studier med på mötet. Huvudsyftet är att hitta en lösning så att eleven kan återgå till skolan. I vissa fall kommer man fram till att skolarbetet ska kombineras med en praktikplats.

36 ungdomar har fått insatsen vägledning utan andra insatser. Av dessa har 24 påbörjat studier och 3 har börjat arbeta. Resten kommer att fortsätta följas upp.

3.1.2 Studieförberedande praktik

Praktiken är en insats på högst 6 månader. Eleven praktiserar på en arbetsplats och kan ibland kan praktiken kombineras med skolarbete. Under året har 7 elever haft denna insats. Fyra har avslutats och återgått till studier.

3.1.3 Peritos

Peritos är en jobb- och utbildningsexpert som vänder sig till ungdomar med funktionsnedsättningar. De arbetar utifrån en beprövad metod som går ut på att de söker arbetsgivare som har behov av arbetskraft. Sedan matchar de ungdomarna utifrån deras talanger och kompetenser mot arbetsgivarnas behov. Peritos anställer ungdomarna med hjälp av arbetsförmedlingens stödanställningar under en period. Om arbetsgivarna är nöjda med ungdomen kan ett arbete beredas till den unge.

3.2 För ungdomar mellan 18 och 20 år

3.2.1 Vägledning

Oftast kontaktar ungdomarna själva eller deras föräldrar kommunen efter att de har fått brev med information om ungdomsuppföljningen. De som bedöms stå nära arbetsmarknaden hänvisas i första hand till arbetsförmedlingen och erbjuds tid hos Karriärgallerian, kommunens öppna insats för ungdomar. Vid vägledningen kartläggs ungdomens situation och egna önskemål. Vägledningen kan leda till att ungdomen återtar sina studier på en ny skola eller att hen börjar någon insats.

3.2.2 Jobbpeng

De första tre månaderna, innan ungdomen blir inskriven hos arbetsförmedlingens utvecklingsgaranti för ungdomar, kan kommunen erbjuda jobbpeng med kundval. Efter de tre månaderna kan ungdomen välja kommunens egna alternativ som arbetsförmedlingen godkänner. Under året har 13 insatser med jobbpeng avslutats, varav 6 har fått arbete, och 5 har börjat studera, en har avvikit och en har avslutats på grund av sjukdom.

När ungdomen valt en jobb- och utbildningsexpert gör experten en kartläggning och en planering tillsammans med ungdomen. Oftast handlar det om att hitta en praktikplats hos en arbetsgivare där det kan finnas rekryteringsbehov. Om ungdomen trivs och arbetsledningen fungerar bra kan det leda vidare till en anställning. Exempel på lyckliga avslut är en ungdom som fått anställning som brevbärare och en annan som timanställd på ett lager. Det är inte så vanligt att man får en fast anställning i den här åldern utan oftast börjar man med en behovsanställning eller en timanställning. Det händer även att arbetsförmedlingen går in med en subvention i form av utvecklingsanställning på ett år, om ungdomen har ett fysiskt eller psykiskt arbetshinder.

3.2.3 Ung och aktiv

Ung och aktiv är ett projekt för ungdomar 18-29 år som har psykisk ohälsa eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Projektet erbjuder aktiviteter som syftar till att de unga kan komma tillbaka till studier eller påbörja praktik eller arbete. Två ungdomar har deltagit i denna insats. Projektet finansieras av Samordningsförbundet Välfärd i Nacka och aktiviteterna finns på Tollare folkhögskola.

3.2.4 Karriärgallerian

Karriärgallerian vänder sig till ungdomar mellan 16 och 25 år. De erbjuder främst:

- Vägledning och coachning kring arbete eller studier
- Jobbsökarstöd i form av CV-skrivning, personligt brev, intervjuträning, jobbsök, grundläggande arbetsrätt, genomgång av jobbsökarsidor såsom till exempel arbetsförmedlingens hemsida.
- Hälsosamtal med hälsopedagog för att få tips och råd.

Till Karriärgallerians öppna verksamheter kommer förutom ungdomar från arbets- och företagsenheten, individer från arbetsförmedlingen, socialtjänsten, gymnasieskolorna eller på eget initiativ.

De flesta ungdomar som har behov av Karriärgallerians insatser bedöms stå relativt nära arbetsmarknaden. Det kan vara ungdomar som behöver coachning och hjälp med att få ordning på sitt CV. Om det finns större behov, kommer ungdomarna tillbaks till arbets- och företagsenheten för att få till exempel praktikplats.

3.2.5 Peritos

Under året har 2 ungdomar i målgruppen haft insats via Peritos. En har fått arbete och en är fortfarande kvar hos dem. Den personen har en mer komplex situation med flera diagnoser och behöver mer tid att komma ut i arbete.

3.2.6 Arbetsförmedlingen

Ungdomsuppföljningen samarbetar med ungdomshandläggarna på arbetsförmedlingen, både vad gäller "vanliga" insatser och mer riktade insatser till ungdomar med funktionshinder. De insatser arbetsförmedlingen kan erbjuda varierar under året. Under 2014 har det tillkommit några insatser som riktar sig till ungdomar med funktionshinder eller andra typer av hinder, till exempel de som haft missbruksproblem eller kommit ut från anstalt. Andra åtgärder kan vara "tidiga insatser" som även riktar sig till ungdomar utan diagnos, men som kan behöva extra stöd att komma vidare, bland annat ungdomar som inte har gått ut gymnasiet.

Fyra ungdomar finns under uppföljning med arbetsförmedlingen. En har hittills fått arbete. Det finns 13 övriga ungdomar som är aktuella hos arbetsförmedlingen, men inte hos kommunen. De flesta ungdomar som har en jobbpeng har även kontakt med arbetsförmedlingen via jobb- och utbildningsexpert.

3.2.7 Exempel på arbetsförmedlingens insatser

ITA, introduktion till arbete, för dem som står långt från arbetsmarknaden och dem som står lite närmare.

PLINT, utförs av extern aktör, ett bemanningsföretag som anställer unga med funktionsnedsättning.

3.2.8 Studier

Det finns olika alternativ till studier, beroende på vilken ålder eleven har. År ungdomen under 18 år är målet i första hand att hitta en plats på ungdomsgymnasiet. Har det gått för lång tid in på terminen, kan det vara svårt att komma in på ett nationellt program för dem som är behöriga. De ungdomar som inte är behöriga kan det bli aktuellt med en plats på introduktionsprogram eller på en resursskola.

För dem som fyllt 18 kan folkhögskola vara ett alternativ. Kommunen har kontakt med några skolor som har passar bra för elever med till exempel neuropsykiatriska funktionshinder men även för dem med problem som ångest och depression. Vuxenutbildningen är ett tredje alternativ. Först och främst är det 19-åringar som gått ut tredje året i gymnasiet 2014 som berörs av detta.

4 Samverkan med myndigheter

För att lyckas med ungdomsuppföljningen behöver olika parter samarbeta. Arbets- och företagsenheten samverkar med andra enheter i kommunen såsom barn- och ungdomsenheten, unga vuxna, försörjningsstöd och utbildningsenheten. Samverkan sker även med arbetsförmedlingens ungdomshandläggare. Ett par samverkansmöten har skett under hösten, men kontakter tas även i det dagliga arbetet. Många kontakter har utvecklats med olika gymnasieskolor i länet. Tillsammans diskuteras hur eleven ges bästa stödet så att hon inte hoppar av skolan. Om det trots allt slutar med att eleven avbryter sina studier samordnas resurserna så att eleven kan börja på en annan skola till exempel med extra stöd från utbildningsenheten. Elever som har behov av vård eller behandling kan få stöd att hitta till rätt aktör.

5 Avhopp, uppföljning och hembesök

De flesta avhopp sker under höstterminen och i slutet av vårterminen. Avhoppen i början av terminen kan bero på att eleven valt fel program eller skola. Samma anledning har en del elever när de hoppar av i slutet av vårterminen. I det senare fallet måste de då gå om en årskurs.

I höst var det 300 elever (som är folkbokförda i Nacka kommun) som inte hade fått plats på någon skola. Nära hälften av dessa var födda 1995. De flesta av dessa har gått ut tredje året i gymnasiet och flera av dem som svarat på utskicksbrev har saknat ett enstaka ämne för att få en gymnasieexamen. Flera av dem har hunnit börja studera på vuxenutbildningen i höst, andra har sökt utbildning och ska börja studera i januari. Fem omgångar hembesök har gjorts under hösten till 65 elever som varken har svarat på brev eller vykort. Av dessa har 22 inte gått att nå och 3 har önskat vägledning. Övriga har haft en sysselsättning eller befinner sig

utomlands. Under vårterminen gjordes hembesök hos 18 ungdomar och av dessa har 3 inte gått att nå under året. Under hösten har cirka 30 brev skickats ut till ungdomar som tidigare, under 2013 och 2014 uppgett att de arbetar eller har annan sysselsättning. Tio personer har svarat att de fortfarande arbetar eller studerar och tre har bett att få vägledning. Under året har ungdomsuppföljningen även fått kontakt med 5 personer som tidigare inte gått att nå.

6 Det nya aktivitetsansvaret

Enligt den nya lagen som träder i kraft 1 januari 2015 ska kommunerna samla in och föra register över ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret. Skolverket ska erbjuda stöd till kommunerna i detta arbete. Som uppföljningsansvaret fungerar nu i Nacka Kommun så kommer inte den nya lagen innebära några omvälvande skillnader i arbetssättet när det gäller att söka upp och följa upp ungdomarna. Målgruppen är den samma och det utökade ansvaret för ungdomarnas aktiviteter uppfyller kommunen redan i det stora hela. Dock blir det skillnader i hur man registrerar uppgifter och vilka typer av koder man använder. Här blir det ett mer omfattande arbete än tidigare.

7 Nya utmaningar under 2015

7.1 Elever utan fullständigt personnummer och utan folkbokföringsadress

Hittills har de ungdomar som saknat de 4 sista siffrorna i personnumret och som inte haft en folkbokföringsadress varit okända. De har varit cirka 37 till antalet under året. En del av dessa ungdomar förmodas vara asylsökande. I och med att ansvaret för de ensamkommande flyktingungdomarna kommer att ligga under arbets- och företagsnämnden kommer det att underlätta uppföljningen av dessa ungdomar.

7.2 Slussplatser

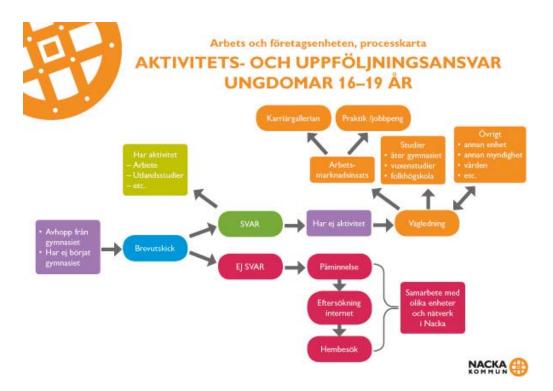
Ett utvecklingsområde för Nacka kommun kan vara att skapa tillgång till en handfull slussplatser både för behöriga och inte behöriga elever, där de som hoppar av ett nationellt program eller de som varit hemmasittare, kan börja läsa in ämnen och få betyg medan de väntar till nästa hösttermin på att söka in till gymnasiet igen. Exempel på kommuner som har slussplatser är Stockholm och Uppsala.

7.3 Utvecklad samverkan med arbetsförmedlingen

Det finns fortfarande behov av att förstärka samarbetet mellan arbetsförmedlingen och kommunen för ge det bästa stödet för ungdomar. Målet är att insatserna ska kunna komplettera varandra och svara på ungdomarnas behov.

8 Slutord

Det finns ett ökat intresse för att komma in kontakt med kommunens ungdomsuppföljning. Fler telefonsamtal och önskan om vägledning kan märkas. Den mest framgångsrika insatsen vad gäller återgång till studier är via vägledning. Studiebesök och kontakter med olika skolor i Stockholmsområdet har lett till att elever kan vägledas till lämpliga skolor. Det finns skolor som tar emot elever även mitt i terminen. Det fördjupade samarbetet med bland annat med socialtjänstens barn- och ungdomsenhet och unga vuxna har lett till att ungdomar har fått även andra stödinsatser.

Öppenhet och mångfald

